

Aanvullend onderzoek vleermuizen en rugstreeppad

In het kader van de Wet natuurbescherming

Plangebied: Minkeloos 5, Hoogblokland

Opsteller(s): F. A. van Meurs

Aanvullend onderzoek vleermuizen en rugstreeppad

In het kader van de Wet natuurbescherming

Ondertitel	Plangebied: Minkeloos 5, Hoogblokland
Opsteller(s)	F. A. van Meurs
Datum	17-10-18
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20181002v01
Aantal pagina's	29
Opdrachtgever	Kubiek Ruimtelijke Plannen
Contactpersoon	G. Jansen
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Meurs, F. A. van, 2018. Aanvullend onderzoek vleermuizen en rugstreeppad. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Minkeloos 5, Hoogblokland. Kenmerk ER20181002v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Onderzoeksvragen.....	5
1.2 Leeswijzer.....	5
2 Beschrijving activiteit.....	7
2.1 Algemeen.....	7
2.2 Huidige situatie.....	8
2.3 Geplande werkzaamheden.....	8
2.4 Nieuwe situatie.....	8
2.5 Planning.....	9
3 Onderzoek beschermde soorten.....	11
3.1 Werkwijze.....	11
3.2 Volledigheid onderzoek.....	12
4 Resultaten aanvullend onderzoek.....	13
4.1 Vleermuizen.....	13
4.2 Rugstreeppad.....	20
5 Effectbeoordeling.....	23
6 Maatregelen.....	25
6.1 Gewone of ruige dwergvleermuis.....	25
6.2 Rugstreeppad.....	25
7 Conclusies en aanbevelingen.....	27
7.1 Conclusies.....	27
7.2 Aanbevelingen.....	28
8 Geraadpleegde bronnen.....	29
8.1 Literatuur.....	29
8.2 Internet.....	29

1 Inleiding

In opdracht van Kubiek Ruimtelijke Plannen heeft Ecoresult B.V. een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen en rugstreeppad in het plangebied Minkeloos 5, Hoogblokland. De aanleiding hiervoor is een quickscan waaruit blijkt dat als gevolg van de activiteiten schadelijke effecten kunnen ontstaan op vleermuizen en rugstreeppad¹. Aanvullend onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden. In voorliggende rapportage worden de onderzoeksresultaten gepresenteerd.

1.1 *Onderzoeksvragen*

In het onderzoek worden 5 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn vleermuizen en rugstreeppad aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor vleermuizen en rugstreeppad?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- of verblijfplaatsen behouden?
4. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
5. Is een ontheffing Wet natuurbescherming voor de werkzaamheden nodig?

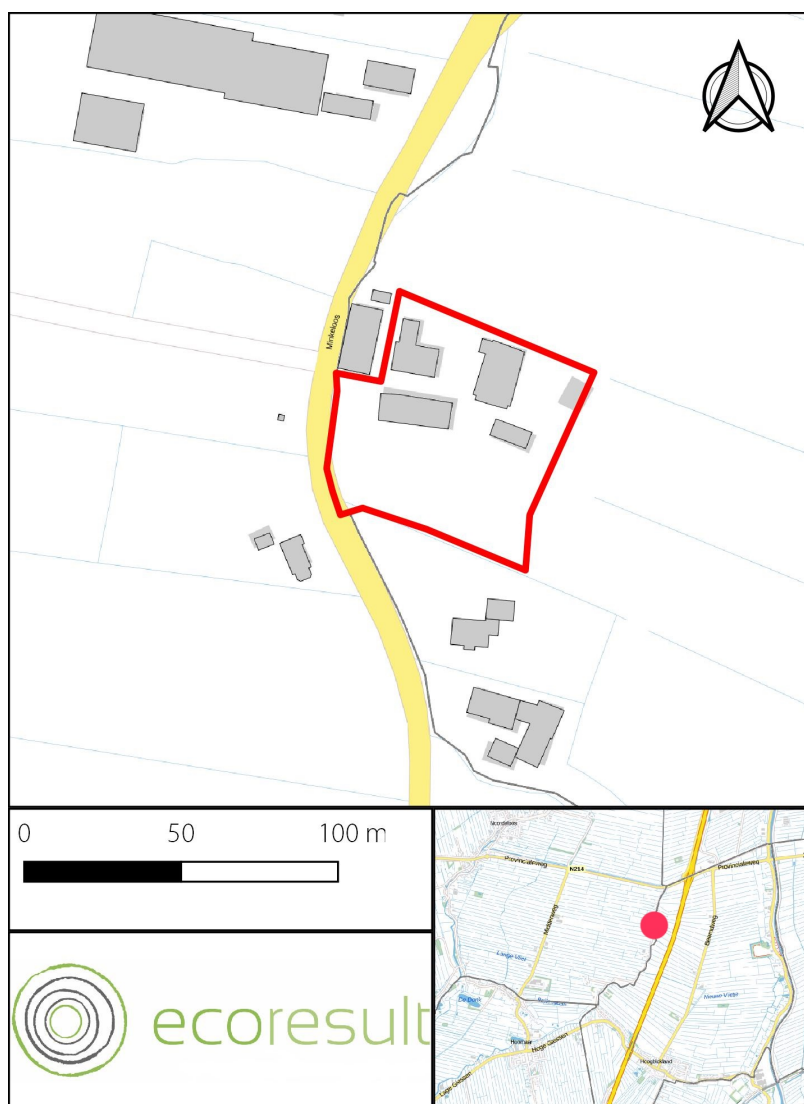
1.2 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna volgt een beschrijving van de werkwijze van het onderzoek, de resultaten van het onderzoek en een effectbepaling van de geplande werkzaamheden. Aansluitend wordt beschreven welke maatregelen genomen dienen te worden negatieve effecten te voorkomen of te verminderen. Er wordt afgesloten met de conclusies en aanbevelingen.

2 Beschrijving activiteit

2.1 Algemeen

Het plangebied betreft een boerderijcomplex met woning, schuur en stallen aan de Minkeloos 5, te Hoogblokland, gemeente Giessenlanden, provincie Zuid-Holland (zie 1).

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied, weergegeven op de topografische kaart. Kaartbron: PDOK.

2.2 *Huidige situatie*

Het plangebied:

- Maakt deel uit van een lintbebouwing in weidegebied. Verspreid in deze lintbebouwing zijn boerderijcomplexen en vrijstaande woningen aanwezig.
- De boerderij is volledig opgetrokken uit baksteen en bestaat uit een bewoond woongedeelte en een stalgedeelte.
- De boerderij is voorzien van een zadeldak, belegd met dakpannen. Het dak is niet geïsoleerd. Kelders zijn aanwezig onder de woonruimte.
- Naast de boerderij is een schuur aanwezig, met een stalgedeelte en een zolder. De schuur is voorzien van een zadeldak, belegd met dakpannen. Het dak is niet geïsoleerd. Kelders zijn niet aanwezig.
- Aan de voor- en achtergevel van deze gebouwen zijn dakgoten aanwezig. Regenafvoer vindt plaats via buitenpandige regenpijpen. Onder de dakgoten zijn kleine boeiborden aanwezig. Tussen de boeiborden en de gevels zijn spleten zichtbaar.
- Verspreid op het erf staan diverse opstallen, lage en hoge houten schuren, kippenrennen en een varkenskot.
- Het erfgedeelte is verhard middels asfalt. Het achterterrein is onverhard en begroeid met gras.
- Langs de erfgrans staan verspreid (knot-)bomen. Stamdiameter is bij de meeste bomen 30 cm en meer. Holten, spleten en scheuren zijn aanwezig in verschillende bomen.
- Tussen de Minkeloos en de boerderij is een groententuin aanwezig. Het weiland ten zuiden van de boerderij is in gebruik als schapenwei.
- Open water is grenzend aan het plangebied aanwezig. Het betreft kavelsloten. De oevers van de sloten zijn begroeid met kruiden en riet. Verspreid staat een enkele knotboom.

2.3 *Geplande werkzaamheden*

De planontwikkeling betreft de sloop van alle bebouwing en de nieuwbouw van 2 woningen in het kader van Ruimte voor Ruimte.

2.4 *Nieuwe situatie*

In de nieuwe situatie zijn binnen het plangebied langs de Minkeloos twee grondgebonden woningen aanwezig (zie Afbeelding 2). Gedetailleerde informatie is niet beschikbaar. Het achterterrein maakt geen deel meer uit van het erf.

Afbeelding 2: De toekomstige situatie met alle bebouwing binnen en grenzend aan het plangebied. De woningen aan Minkeloos 3 behoren niet tot het plangebied. Kaartbron: Tekening Voorstel 4, 05-03-2013.

2.5 Planning

De planning van sloop en nieuwbouw is nog niet bekend.

3 Onderzoek beschermde soorten

3.1 *Werkwijze*

De volgende soorten/soortgroepen zijn onderzocht:

Vleermuizen: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied (vliegroute en foerageergebied) van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol 2017).

Rugstreeppad: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied van rugstreeppad binnen het plangebied conform het Kennisdocument Rugstreeppad².

In Tabel 1 en Tabel 2 is een overzicht gegeven van de het aanvullend onderzoek, de onderzoeksmomenten, weersomstandigheden en betrokken ecologisch deskundigen. Alle betrokken deskundigen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen en rugstreeppad. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden, conform het Kennisdocument Rugstreeppad en het vleermuisprotocol 2017.

² <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.0.pdf>

Veldbezoek	Datum	Soort	Type onderzoek	Moment	Onderzoeker	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
1	12-06-2018	Vleermuizen	Zomer-, kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21u00 – 23u00	M. Langstraat	14	0	2
2	05-07-2018	Vleermuizen	Zomer-, kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	03u15 – 05u15	G. Tanis	13	0	1
3	13-07-2018	Vleermuizen	Zomer-, kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21u45 – 23u45	K. van Veen	16	0	1
5	16-08-2018	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	00u00 – 02u00	B. Verhoeven	16	0	2
6	11-09-2018	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21u00 – 23u00	B. Verhoeven	21	0	3

Tabel 1: Onderzoeksmomenten vleermuisonderzoek en weergegevens gecorrigeerd met eigen waarnemingen in het veld. Bron weergegevens: eigen data en <http://weergegevens.nl/>

Veldbezoek	Datum	Soort	Type onderzoek	Moment	Onderzoeker	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
1	05-05-2018	Rugstreeppad	Vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied	22u00 – 24u00	B. Verhoeven	16	0	1
2	12-06-2018	Rugstreeppad	Vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied	21u00 – 23u00	M. Langstraat	14	0	2
3	13-07-2018	Rugstreeppad	Vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied	21u45 – 00u45	K. van Veen	16	0	2

Tabel 2: Onderzoeksmomenten rugstreeppadonderzoek en weergegevens gecorrigeerd met eigen waarnemingen in het veld. Bron weergegevens: eigen data en <http://weergegevens.nl/>

3.2 Volledigheid onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook voldoende invulling gegeven.

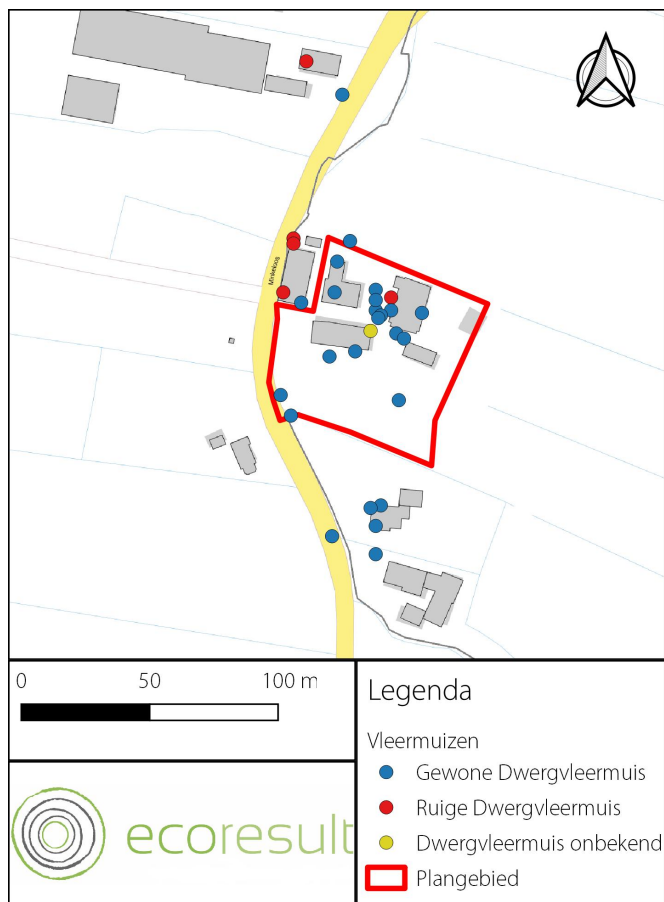
4 Resultaten aanvullend onderzoek

4.1 Vleermuizen

4.1.1 Aangetroffen soorten

Gedurende de veldonderzoeken zijn in totaal 2 vleermuissoorten waargenomen, zie ook 3):

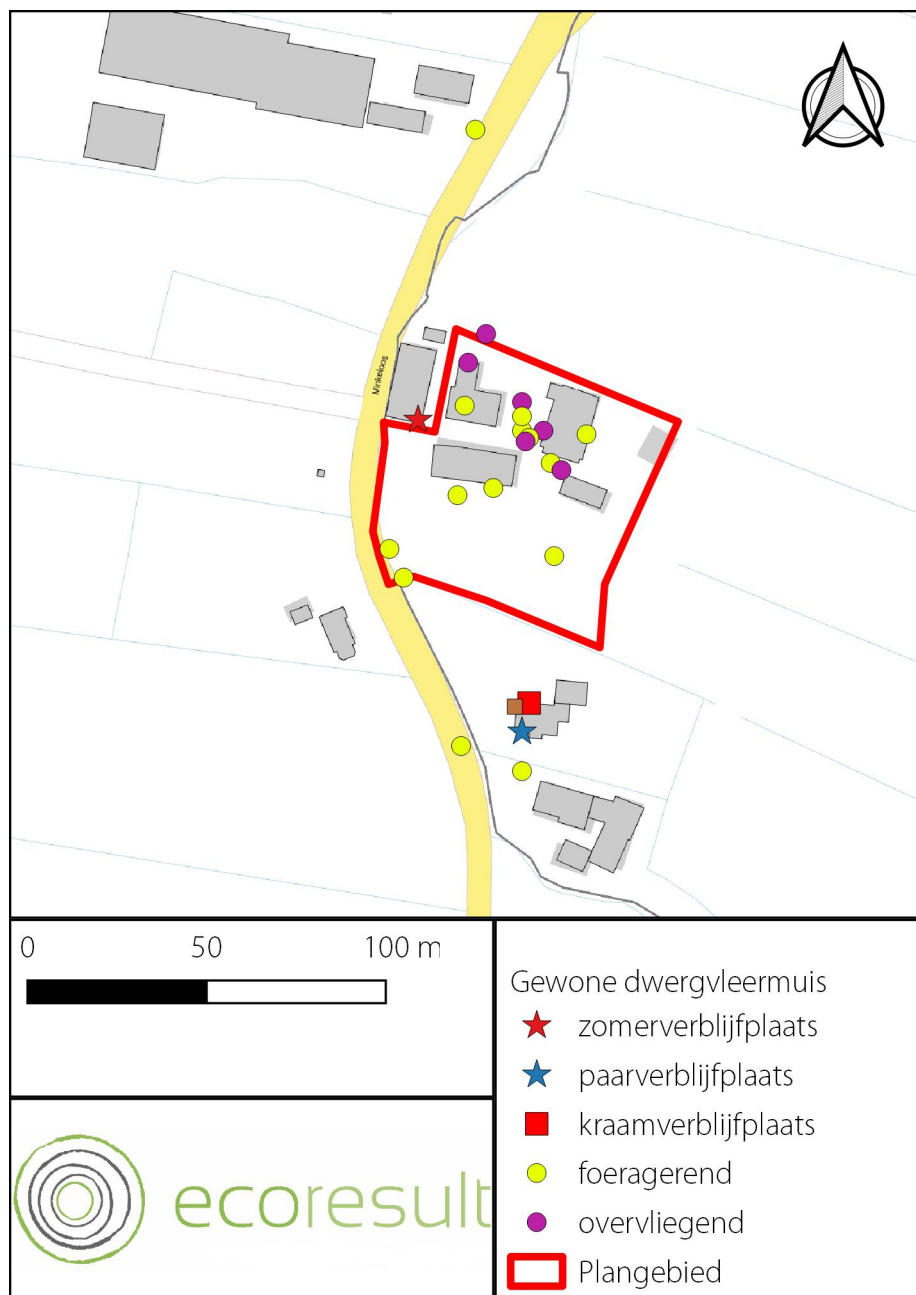
- Gewone dwergvleermuis.
- Ruige dwergvleermuis.

Afbeelding 3: Waarnemingen van vleermuizen in en rond het plangebied. De dwergvleermuis onbekend betreft een gewone of ruige dwergvleermuis. Kaartbron: PDOK.

4.1.2 Gewone dwergvleermuis

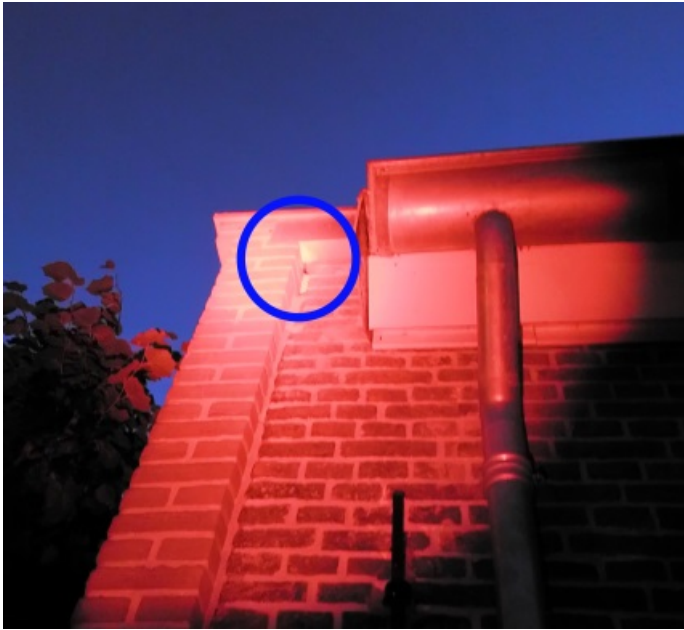
Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden 26 waarnemingen van gewone dwergvleermuizen verricht. Zie 4.

Afbeelding 4: Waarnemingen van gewone dwergvleermuis en waargenomen gedrag. Kaartbron: PDOK.

Toelichting:

- Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen aanwezig.
- Rondom het plangebied werden één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen, in de zuidoostgevel van Minkeloos 3 (Afbeelding 5).

Afbeelding 5: Invlieglocatie van gewone dwergvleermuis in spleet in gevel van Minkeloos 3. Het dier is nog eningsziens te zien als donkere stip binnen de blauwe cirkel. Foto: K. van Veen, Ecoresult B.V.

- Eén kraamverblijfplaats is aanwezig in de woning ter plaatse van Minkeloos 7 (30 meter ten zuiden van het plangebied). Tenminste 20 zwermende dieren werden waargenomen rond de woning in de vroege ochtend van 5 juli 2018. Omdat de verblijfplaats op enige afstand van de straat ligt, kon de exacte invliegplek en wat exact de verblijfplaats is niet worden vastgesteld.
- In dezelfde woning bevindt zich ook een paarverblijfplaats. Het territorium betreft de tuin rondom deze woning.
- Overige waarnemingen betreffen foeragerende en overvliegende dieren. Overwegend 1 of 2 exemplaren, nabij de woning met de kraamverblijfplaats werden éénmaal 10 foeragerende dieren waargenomen. De overvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen binnen en rondom het plangebied maken diffuus van het gebied gebruik zonder duidelijke structuren te volgen. Het plangebied maakt geen essentieel deel uit van het functioneel leefgebied van gewone dwergvleermuis. Rondom het plangebied is ruim voldoende alternatief leefgebied aanwezig voor de soort (weilanden, erven, boerderijcomplexen, etc.).
- Er moet op basis van de huidige kennis van gewone dwergvleermuis van worden uitgegaan dat kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen ook kunnen fungeren als

winterverblijfplaats³. Het gaat hierbij vaak om één tot enkele dieren (bijv. de paargroep, eventueel aangevuld met extra individuen, in totaal maximaal 10 dieren).

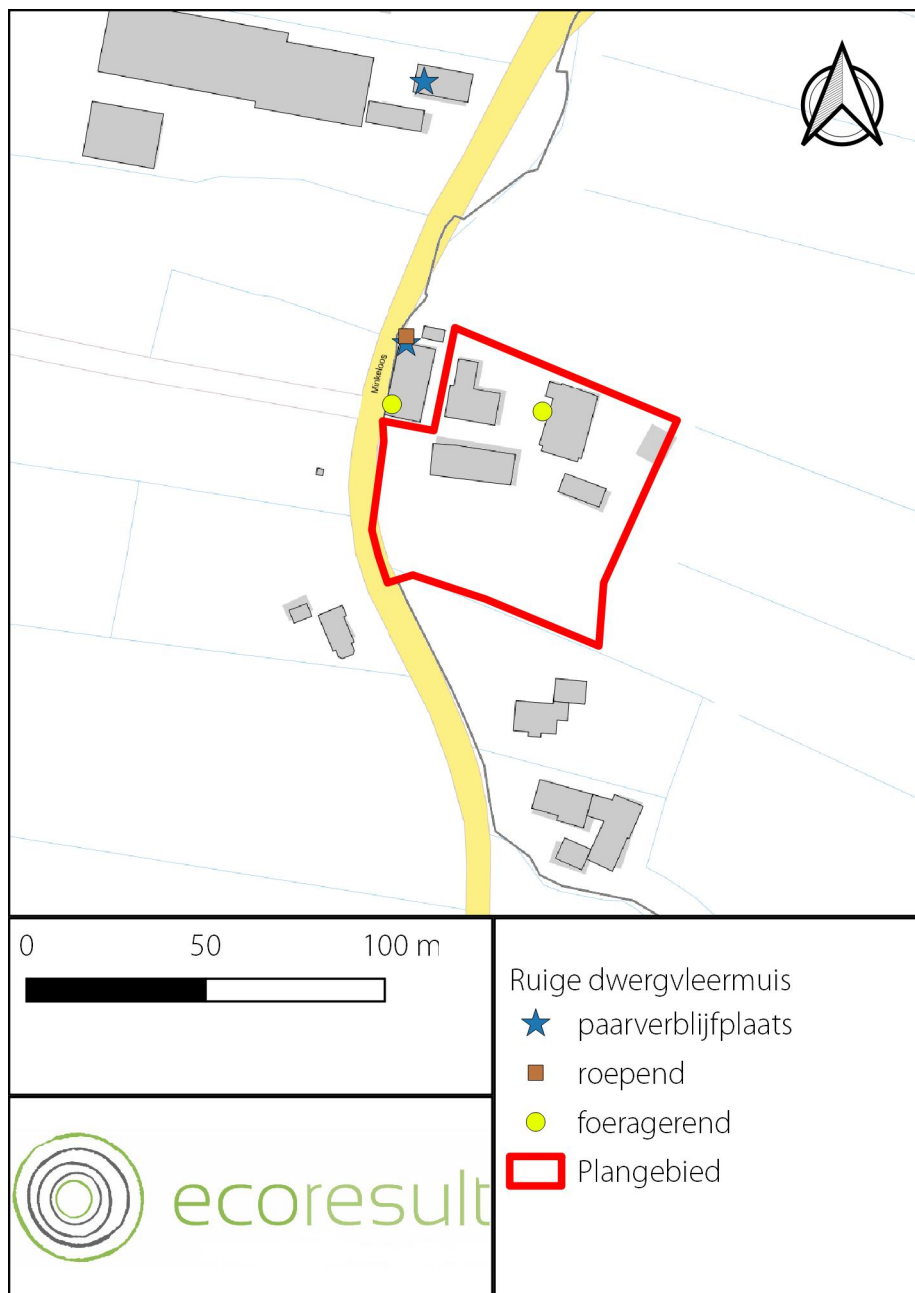
4.1.3 Ruige dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden binnen en grenzend aan het plangebied 5 waarnemingen van ruige dwergvleermuizen verricht. Zie 6.

Toelichting:

- Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen aanwezig.
- Rondom het plangebied werden twee paarverblijfplaatsen aangetroffen:
 - één paarverblijfplaats in de noordgevel van Minkeloos 3a. Bijbehorend paarterritorium bevindt zich direct ten noorden van deze woning.
 - Eén paargevel in het woonhuis ter plaatse van Minkeloos 10, 60 meter ten noorden van het plangebied.
- Overige waarnemingen betreffen waarnemingen van steeds 1 foeragerend exemplaar. Het plangebied wordt slechts marginaal als foerageergebied gebruikt. Het dier/de dieren maken diffuus van het (plan-) gebied gebruik zonder duidelijke structuren te volgen.
- Het plangebied maakt derhalve geen essentieel deel uit van vliegroutes en is geen essentieel foerageergebied.

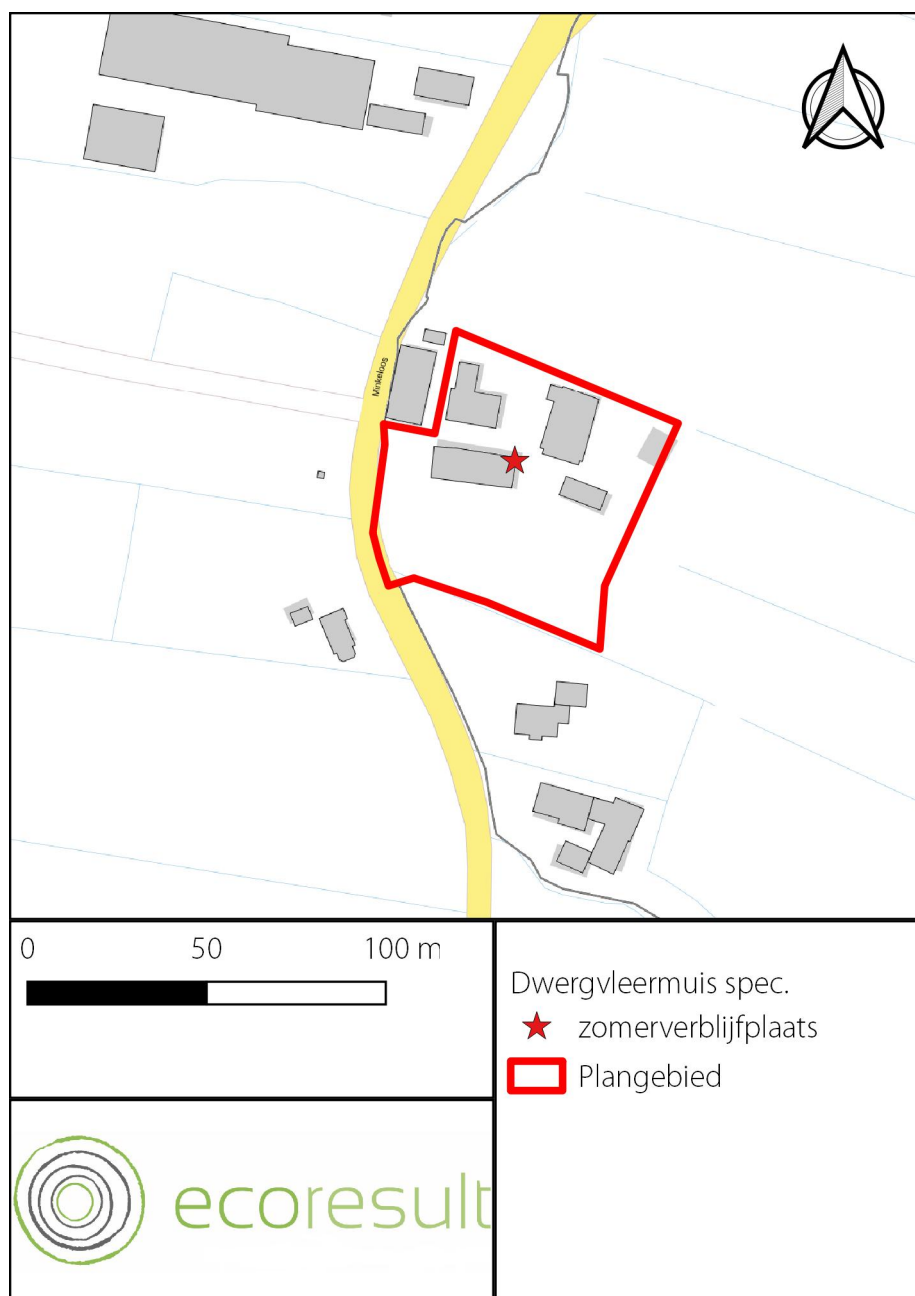
³ Zie ook het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis.

Afbeelding 6: Waarnemingen van ruige dwergvleermuis en waargenomen gedrag. Kaartbron: PDOK.

4.1.4 Dwergvleermuis spec.

Op 13 juli 2018 werd 1 waarnemingen van een niet nader gedetermineerde dwergvleermuis verricht. Zie Afbeelding 7.

Afbeelding 7: Waarnemingen van dwergvleermuis spec. en waargenomen gedrag. Kaartbron: PDOK.

Toelichting:

- In de noordgevel van de boerderij Minkeloos 5 bevindt zich een zomerverblijfplaats van een niet nader gedetermineerde dwergvleermuis. Op 13 juli onder een houten plank een dwergvleermuis gezien, zie Afbeelding 8. Omdat het dier niet uitvloog tijdens de waarneming, en het dier niet goed kon worden gezien, kan het niet nauwkeuriger worden gedetermineerd dan gewone dwergvleermuis of ruige dwergvleermuis. Overige dwergvleermuissoorten komen in en rond het plangebied niet voor.

- Er moet op basis van de huidige kennis van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis van worden uitgegaan dat kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen ook kunnen fungeren als winterverblijfplaats⁴. Het gaat hierbij vaak om één tot enkele dieren (bijv. de paargroep, eventueel aangevuld met extra individuen, in totaal maximaal 10 dieren).

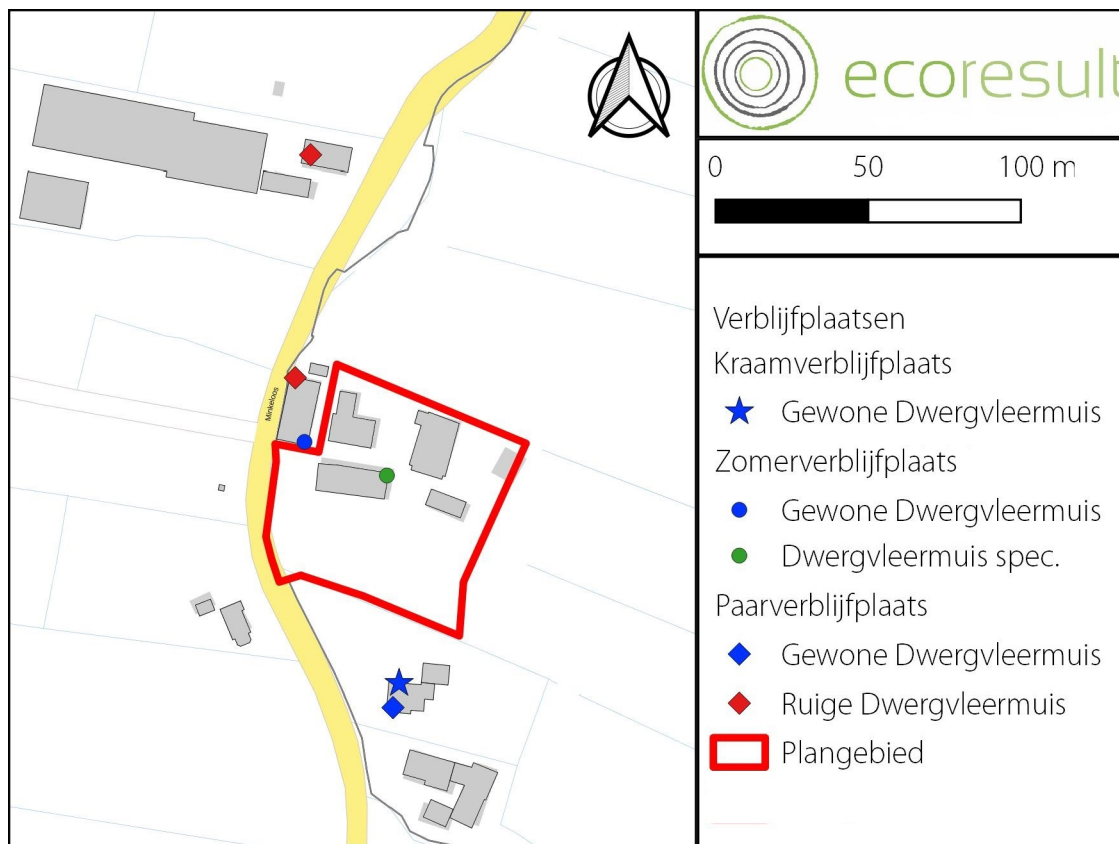

Afbeelding 8: Dwergvleermuis onder dakrand in de Minkeloos 5. Foto: K. van Veen, Ecoresult B.V.

4.1.5 Samenvatting

In het plangebied is een zomerverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis of een ruige dwergvleermuis aanwezig. Rondom het plangebied zijn een zomerverblijfplaats, een kraamverblijfplaats en een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig. Zie Afbeelding 9.

⁴ Zie ook het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis.

Afbeelding 9: Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen binnen en rondom het plangebied. Kaartbron: PDOK.

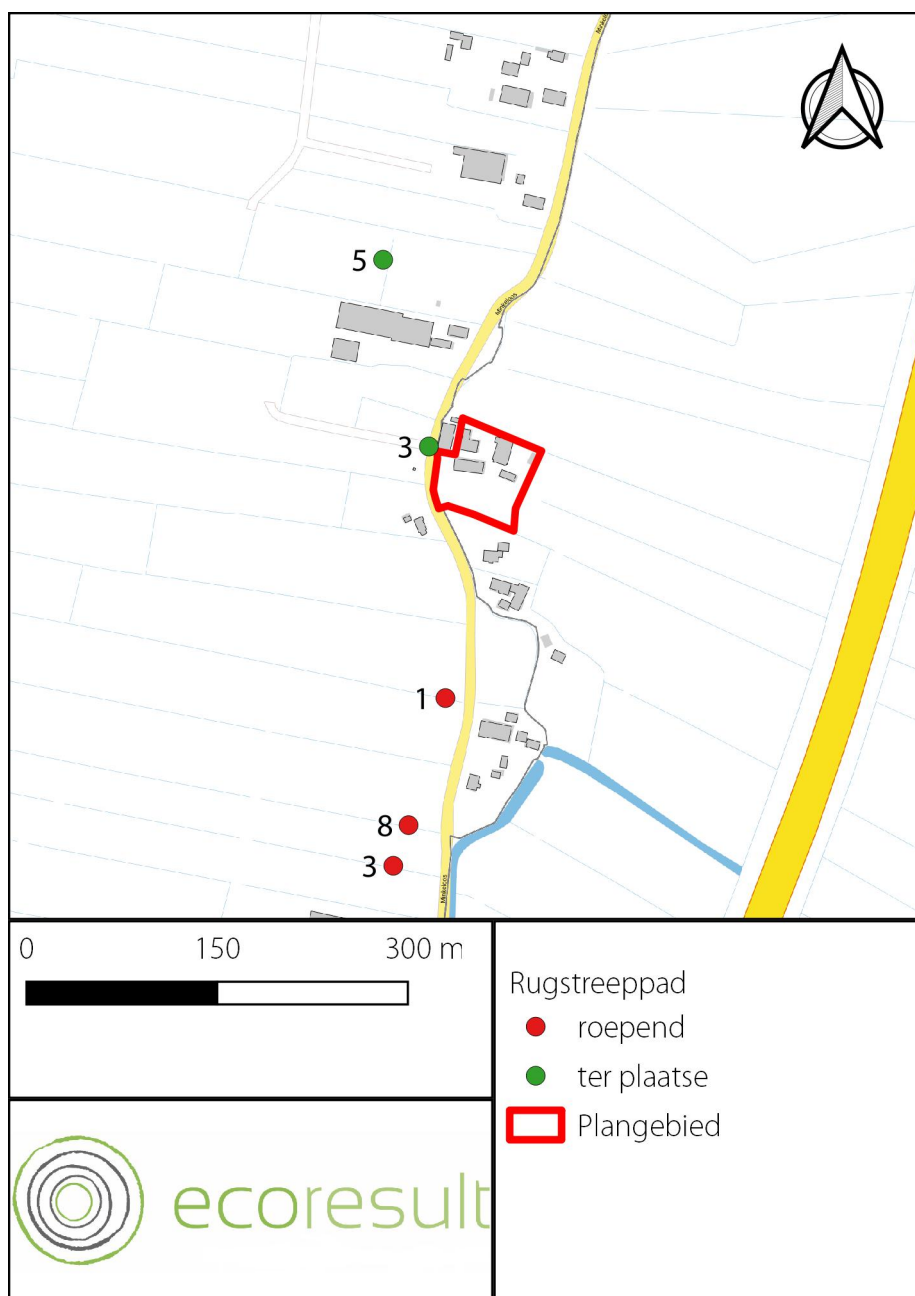
4.2 Rugstreeppad

Tijdens de veldonderzoeken (zie Tabel 2) zijn vijf waarnemingen van rugstreeppad verricht, alle rondom het plangebied. Zie Afbeelding 10.

Toelichting:

De rugstreeppad komt in de omgeving van het plangebied voor, direct grenzend aan het plangebied werden op de weg drie exemplaren gezien. Verspreid werden ook roepende exemplaren gezien en gehoord. Binnen het plangebied werden geen rugstreeppadden waargenomen. Geschikt voortplantingshabitat (ondiepe poelen en plassen en helder en schoon water) was tijdens het veldonderzoek afwezig. Hoewel de rugstreeppad zich niet in het plangebied kan voortplanten, bestaan er op grond van de waarnemingen wel mogelijkheden om te overwinteren. Verspreid op het terrein zijn houtstapels, steenhopen en stapels banden en andere rommelhoekjes aanwezig welke geschikt kunnen zijn als overwinteringshabitat (zie ook Afbeelding 11). Gezien de nabijheid van voortplantingswater en de aanwezigheid van de soort in de directe omgeving van het plangebied, moeten de overwinteringsmogelijkheden in het plangebied als functioneel worden beschouwd⁵.

⁵ BIJ12 Kennisdocument Rugstreeppad

Abbeelding 10: Waarnemingen van rugstreeppad en waargenomen gedrag. Het getal bij de stip is het aantal dieren wat daar is waargenomen. Kaartbron: PDOK.

Afbeelding 11: Voorbeeld van overwinteringshabitat voor rugstreeppad. Foto genomen op 08-07-2016 door A. van Meurs, Ecoresult B.V.

5 Effectbeoordeling

Vleermuizen

- Binnen de begrenzing van het plangebied is één zomerverblijfplaats van een gewone of ruige dwergvleermuis aanwezig. Deze bevindt zich onder een houten plank op de noordgevel van de boerderij Minkeloos 5.
- Essentiële vliegroutes en foerageergebieden zijn binnen het plangebied afwezig.
- Vaste rust- en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis buiten het plangebied bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Als gevolg van de activiteiten zal 1 één zomerverblijfplaats van een gewone of ruige dwergvleermuis verdwijnen.

Rugstreeppad

- In het plangebied is functioneel overwinteringshabitat van de rugstreeppad aanwezig. De geplande ontwikkelingen (sloop opstallen, bouwrijp maken van terrein) leiden tot het wegnemen van dit habitat.

Er is hiermee sprake van overtreding van de volgende verbodsbepalingen voor zowel rugstreeppad als gewone/ruige dwergvleermuis:

- *Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.*
- *Art 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.*

Ontheffing van de Wet natuurbescherming is nodig.

6 Maatregelen

6.1 *Gewone of ruige dwergvleermuis*

Eén zomerverblijfplaats zal door de sloop van de bebouwing tijdelijk verdwijnen. Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om de functionaliteit van het gebied te blijven behouden. Mitigerende maatregelen zijn:

- Binnen een afstand van 200 meter dienen, tenminste 3 maanden voor sloop (in verband met gewenningsperiode welke de vleermuizen nodig hebben om deze vleermuiskasten te ontdekken, waarbij de wintermaanden niet meetellen in de gewenningsperiode), 4 vervangende tijdelijke verblijfplaatsen gecreëerd te worden door middel van vleermuiskasten aan gebouwen. De vleermuiskasten moeten op een minimale hoogte van 4 meter opgehangen worden onder de dakrand. Daarnaast dienen de vleermuiskasten een vrije aanvliegroute te hebben en mag er geen kunstlicht op de kasten vallen.
- Tenminste 5 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de bebouwing waar de verblijfplaatsen zijn aangetroffen ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Dit dient te gebeuren buiten de kritische periode (de kritische periode loopt van 15 oktober tot 15 april en 15 mei tot 15 augustus⁶).
- In de nieuwe situatie dienen 4 permanente paarverblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Dit kan het door het plaatsen van inbouwkasten in de gevels ter hoogte van de dakrand of door het realiseren van openingen. Hierdoor kunnen vleermuizen in de nieuwe situatie hier nieuwe verblijfplaatsen vinden.
- De mitigerende maatregelen dienen in samenspraak met de opdrachtgever verder uitgewerkt te worden en concreet te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient ten alle tijden onder de betrokken bekend te zijn en op het werk aanwezig te zijn.

6.2 *Rugstreeppad*

Door de planontwikkeling zal functioneel overwinteringshabitat van de rugstreeppad verdwijnen. Er dienen maatregelen genomen te worden om negatief effect zoveel mogelijk te minimaliseren of te voorkomen. In het geval dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode voor overwinteringshabitat. Dit is de periode half oktober t/m maart⁷.

6 Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017

7 BIJ12 Kennisdocument Rugstreeppad

Werkzaamheden met effect op houtstapels, steenstapels, rommelhoekjes met planken, stenen of anderzijds opgestapeld materiaal dienen daarom buiten deze periode uitgevoerd te worden. Alsmede wordt aanbevolen om in de periode april t/m juli geen tijdelijke plassen op het terrein te laten ontstaan, dit kan namelijk aantrekkelijk zijn voor de rugstreeppad als voortplantingswater. Realiseer tenslotte in de nieuwe situatie takkenrillen en steenstapels (van bijv. sloopmaterialen).

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

In opdracht van Kubiek Ruimtelijke Plannen heeft Ecoresult B.V. een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen en rugstreeppad in het plangebied Minkeloos 5, Hoogblokland. Aanleiding van dit onderzoek is sloop van de bebouwing en daaropvolgende nieuwbouw van twee woningen binnen het plangebied. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op vleermuizen en rugstreeppad. De Wet natuurbescherming kan hierdoor worden overtreden (zie bijlage 1).

De veldonderzoeken zijn uitgevoerd onder de condities en methodiek van de relevante kennisdocumenten en protocollen, door ecologen van Ecoresult B.V. met aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van de specifieke soortgroepen. Dit onderzoek heeft de volgende resultaten opgeleverd.

Gewone en/of ruige dwergvleermuis:

- Binnen de begrenzing van het plangebied is een zomerverblijfplaats van gewone of ruige dwergvleermuis aanwezig.
- Essentiële vliegroutes en foerageergebieden zijn binnen het plangebied afwezig.
- Buiten de begrenzing van het plangebied zijn een zomerverblijfplaats, een kraamverblijfplaats en een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig
- Essentiële vliegroutes en foerageergebieden zijn binnen het plangebied afwezig.

Rugstreeppad

- In het plangebied is functioneel overwinteringshabitat van de rugstreeppad aanwezig. De geplande ontwikkelingen (sloop opstallen, bouwrijp maken van terrein) leiden tot het wegnemen van dit habitat.

Ontheffing

Ontheffing van de Wet natuurbescherming dient te worden aangevraagd voor:

- het wegnemen van 1 zomerverblijfplaats van gewone/ruige dwergvleermuis,
- het verstoren van gewone/ruige dwergvleermuis,
- het wegnemen van functioneel overwinteringshabitat van de rugstreeppad.

Daarnaast dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen voor borging gunstige staat van instandhouding, functionaliteit en zorgvuldig handelen.

Overige aanbevelingen met betrekking tot vrijgestelde soorten en vogels, zoals benoemd in de quickscan blijven van kracht.

7.2 *Aanbevelingen*

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “inclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Anders gezegd: door inclusief te bouwen voor vleermuizen en vogels wordt bijvoorbeeld een (nieuw) gebouw of kunstwerk toegankelijk voor vleermuizen en vogels of blijft een potentiële vliegroute intact. Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en dit opnemen in het mitigatieplan en/of ontwerp.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

Meurs, F.A. van. 2017. Natuurtoets in het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Minkeloos 5, Hoogblokland. Rapportkenmerk ER20171123v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

8.2 *Internet*

PDOK (Publieke Dienstverlening Op Kaart)
<https://www.pdok.nl/>

Kennisdocumenten
<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2017
<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>